

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Sa/24/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1017200609
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Malichová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1017200609.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobkyne: Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 7, XXX XX R., právne zastúpená: Advokátska kancelária Paul Q s.r.o., so sídlom Karadičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 35 906 464 a Advokátska kancelária Tomáš Kamenec, s.r.o., so sídlom Špitálska 43, 811 08 Bratislava, IČO: 36 855 995 proti žalovanej: Národná rada Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Alexandra Dubčeka 1, 812 80 Bratislava, o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalobkyni právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Správnou žalobou proti inému zásahu orgánu verejnej správy, doručenou Krajskému súdu v Bratislave (ďalej aj „správny súd“ alebo „súd“) dňa 20.04.2017, sa žalobkyňa domáhala vydania uznesenia, ktorým by súd zakázal žalovanej pokračovať v porušovaní jej práv, ktoré spočíva v opomenutí zákonnej povinnosti zriadiť komisiu na kontrolu používania informačno-technických prostriedkov a v zanedbaní povinnosti prešetriť podnet občana Slovenskej republiky, ak sa tento domnieva, že sa informačno-technické prostriedky používajú voči nemu, resp. v jeho neprospech. Zároveň žiadala, aby súd uložil žalovanej povinnosť nahradiť jej trovy konania vo výške 100%.

2. K legitimácii účastníkov konania v žalobe uviedla, že povolaním je novinárka a súčasne je aj zástupkyňou šéfredaktora týždenníka TREND. Počas svojej dlhoročnej praxe pravidelne informuje verejnosť o aktuálnych problémoch na Slovensku v oblasti justície, ekonomiky a školstva. Žalovaná je orgánom verejnej správy v zmysle ust. § 4 písm. e/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“), ktorému bola zverená kontrola používania informačno-technických prostriedkov v zmysle ust. § 8a ods. 1 zákona č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ochrane pred odpočúvaním“).

3. V merite veci poukázala na tlačovú konferenciu konanú dňa 19.10.2016, zorganizovanú G. L., v rámci ktorej informoval pozvaných novinárov okrem iného o tom, že bývalý minister vnútra N. M., spolu s vtedajším riaditeľom tlačového odboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky I. I., mali v roku 2012 poskytnúť niektorým médiám informácie o bankových účtoch pána L.. Na tlačovej konferencii pán L. verejne prečítal novinárom súkromný e-mail, ktorý pánovi I. údajne zaslala neznáma novinárka. V závere všetkým prítomným oznámil, že podrobnejšia komunikácia medzi pánom I. a viacerými novinármi (medzi ktorých patrí aj žalobkyňa) sa nachádza na webstránke www.lipsicovestado.info <<http://www.lipsicovestado.info>>.

4. Prostredníctvom zvukovo-obrazových záznamov vyhotovených novinármi, ako aj v následne publikovaných článkoch sa o existencii uvedenej webstránky a jej obsahu (súkromnej komunikácie),

dozvedela široká verejnosť. Súkromná komunikácia bola verejnosti sprístupnená na internete bez akýchkoľvek obmedzení. Podľa žalobkyne je z preskúmania obsahu webstránky zrejmé, že obsahovala prepisy údajných SMS správ a e-mailov, ktoré mali predstavovať komunikáciu medzi pánom I. a novinármi, prípadne inými osobami. Medzi účastníkov tejto komunikácie patrí aj ona.

5. Dňa 27.10.2016 podala na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania viacerých trestných činov a dňa 28.10.2016 podala žalovanej podnet na kontrolu možného použitia informačno-technických prostriedkov. Vzhľadom k tomu, že v zmysle ust. § 8a ods. 1 zákona o ochrane pred odpočúvaním žalovaná doposiaľ nezriadila komisiu na kontrolu používania informačno-technických prostriedkov, a to i napriek tomu, že zákon nadobudol účinnosť dňa 01.01.2016, adresovala podnet jednotlivým výborom, ktoré sú podľa ust. § 8a ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním zodpovedné za kreovanie a personálne obsadenie tejto komisie (konkrétne Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, Osobitný kontrolný výbor Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby a Osobitný kontrolný výbor Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva). V podnete žiadala, aby príslušné orgány žalovanej prostredníctvom osobitnej komisie situáciu popísanú v podnete preverili a vykonali kontrolu možného použitia informačno-technických prostriedkov voči nej.

6. Dňa 14.11.2016 jej bolo doručené Oznámenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť, že uvedený podnet bol odstúpený na vybavenie Osobitnému kontrolnému výboru Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby. Dňa 21.02.2017 jej bola doručená „Odpoveď“ Osobitného kontrolného výboru Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Vojenského spravodajstva, pod sp. zn. CRD-335/2017/OKVVS, obsahom ktorej bolo konštatovanie, že uvedený výbor nie je oprávneným orgánom vo veci tohto podnetu konať. Dňa 21.02.2017 jej bola zároveň doručená aj „Odpoveď“ Osobitného kontrolného výboru Národnej rady Slovenskej republiky na kontrolu činnosti Slovenskej informačnej služby, pod sp. zn. CRD-334/2017/OKVSIS, obsahom ktorej bola rovnako konštatácia výboru, že nie je oprávneným orgánom vo veci tohto podnetu konať.

7. Žalobkyňa ďalej podotkla, že nevykonáva žiadnu činnosť, ktorá by odôvodňovala použitie informačno-technických prostriedkov voči jej osobe a domnieva sa, že na ich použitie nedal súhlas ani zákonný sudca. Ak by napriek tomu došlo k zaznamenaniu zverejnenej komunikácie prostredníctvom použitia informačno-technických prostriedkov, išlo by o hrubé porušenie príslušných zákonov ako aj o bezprecedentný zásah do jej ústavných práv. Už len samotnú hrozbu takéhoto narušenia súkromia orgánmi štátu, možno v demokratickej spoločnosti považovať za neprípustnú a vyžadujúcu okamžité a úplné prešetrenie zo strany príslušných orgánov.

8. Porušením zákonnej povinnosti zo strany žalovanej, kreovať komisiu na kontrolu použitia informačno-technických prostriedkov a nevykonaním prešetrenia jej podnetu, došlo k inému zásahu orgánu verejnej správy priamo zameranému alebo vykonanému proti jej osobe, ktorého následkom je priamo dotknutá (zásah do jej súkromia naďalej trvá ako aj jej právny záujem na prešetrení podnetu).

II.

Vyjadrenie žalovanej

9. Vo vyjadrení zo dňa 10.05.2022, správne mu súdu doručenom dňa 17.05.2022, žalovaná označila podanú žalobu za nedôvodnú a žalobkyňou použitú právnu argumentáciu za právne irelevantnú. Konštatovala, že ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán v Slovenskej republike, nemá hmotnoprávnu subjektivitu, t.j. nie je nositeľom práv a povinností podľa hmotného práva a pre nedostatok jej pasívnej legitímácie nie je spôsobilá byť účastníkom predmetného súdneho konania. V tejto súvislosti poukázala na uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12C231/2010 zo dňa 19.07.2011 a sp. zn. 7C/50/2007 zo dňa 03.08.2010.

10. K pasívnej legitímácii ďalej uviedla, že argumentácia žalobkyne sa vo viacerých smeroch dostáva do rozporu s Ústavou SR a poukázala na ustanovenia zákona o ochrane pred odpočúvaním, v zmysle ktorých kontrolu používania informačno-technických prostriedkov vykonáva a na účely výkonu tejto kontroly zriaďuje komisiu na kontrolu používania informačno-technických prostriedkov. Namietala, že k

porušení základných práv a slobôd žalobkyne by došlo tým, že nevybavila, resp. komisia na kontrolu používania informačno-technických prostriedkov nevybavila jej podnet, nakoľko podnet žalobkyne zostal nevybavený nie z dôvodu nekonania komisie, ale preto, lebo žalovaná komisiu zatiaľ nekreovala, a teda o podnete žalobkyne komisia z objektívnych príčin rozhodnúť nemohla. Žalovaná tiež poukázala na ust. § 8a ods. 2 a 3 zákona o ochrane pred odpočúvaním, v ktorom je upravený postup voľby a zloženia členov komisie, pričom z citovaného ustanovenia je zrejmé, že kreovanie komisie je priamo závislé od vzájomných „politických dohôd“ a hlasovaní poslancov o jednotlivých členoch komisie.

11. Žalovaná ďalej konštatovala, že žalobkyňa sa svojou žalobnou argumentáciou dostáva do rozporu s článkom 73 ods. 2 Ústavy SR, ktorý upravuje postavenie a pôsobenie poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „NR SR“) pri ich hlasovaní, tzv. zákaz výkonu imperatívneho mandátu. Z ústavného rámca týkajúceho sa postavenia a pôsobenia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky vyplýva, že neexistuje a ani nemôže existovať právny predpis upravujúci povinnosť a zodpovednosť poslanca NR SR hlasovať určitým spôsobom, a teda „nekreovanie komisie“ nemožno považovať za protiprávny akt žalovanej, v príčinnej súvislosti s ktorým by malo dochádzať k zásahu do práv a právom chránených záujmov žalobkyne. Pre vyvodzovanie jej zodpovednosti nie je možné jej nekonanie subsumovať pod definičné znaky „inéhu zásahu orgánu verejnej správy,“ nakoľko ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán ju nemožno považovať za orgán verejnej správy, keďže nerozhoduje o právach, povinnostiach alebo právom chránených záujmoch jednotlivcov a v tejto súvislosti odkázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 6Cdo/205/2018 zo dňa 07.12.2021.

12. O výsledku kontroly vypracuje komisia protokol, ktorý predloží príslušnému výboru. Ak príslušný výbor na základe prerokovania protokolu o výsledku kontroly zistí skutočnosti, ktoré odôvodňujú podozrenie z porušenia zákona pri použití informačno-technického prostriedku, informuje o tomto podozrení predsedu Národnej rady Slovenskej republiky, pričom tento protokol zároveň predloží generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky. Z uvedeného je zrejmé, že komisia zriadená žalovanou by v prípade podozrenia z porušenia zákona nekonala vo vzťahu k oznamovateľovi (občanovi), napr. prijatím zamedzujúceho opatrenia, nezasahuje a nevydáva žiadne rozhodnutie, ktorým by ukladala povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, ale „len“ informuje predsedu NR SR a generálneho prokurátora, t.j. zo strany žalovanej nedochádza k žiadnemu priamemu zásahu, ktorým by mohla vyvolať u žalobkyne, či už ochranu alebo porušenie jej práv alebo právom chránených záujmov.

13. Žalovaná ďalej odkázala na už zmienenú právnu argumentáciu, že ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán nemá postavenie procesne spôsobilého orgánu (pre absenciu hmotnoprávnej spôsobilosti - nedostatok pasívnej legitímácie), tiež nie je orgánom verejnej správy, keďže nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch jednotlivcov a ich povinnostiach. Ako zákonodarca, vytvára a prijíma zákony, a teda namietať porušenie základných práv a slobôd jej konaním je neopodstatnené. Na podporu svojej argumentácie poukázala na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/203/2018 zo dňa 24.09.2019, ktorým bol potvrdený Rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8C/181/2009 zo dňa 02.11.2017.

14. Konštatovala, že deľba moci predstavuje rozdelenie moci medzi štátne orgány, ktoré sú od seba oddelené, navzájom nezávislé, vzájomne kontrolovateľné a ako celok tvoria moc štátu. Systém deľby moci slúži tomu, aby bola štátna moc rozdelená rovnomerne medzi všetky zložky štátu, lebo vtedy dochádza k oddeleniu nositeľov zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci, i k zamedzeniu možnosti, aby si jedna z týchto zložiek štátnu moc protiprávne uchopila. Tiež poukázala na odbornú literatúru venujúcu sa zásadám deľby moci, pričom okrem uvedených, sa spomína nezlučiteľnosť, samostatnosť, nezodpovednosť, rovnováha, konkurencia a kooperácia. Samostatnosť moci spočíva v tom, že zákonodarná, výkonná a súdna moc sú oddelené a nie sú usporiadané hierarchicky. Medzi nimi nie sú vzťahy nadriadenosti a podriadenosti. Chápanie vzájomnej nezodpovednosti jednotlivých zložiek moci znamená, že v systéme deľby moci sa medzi štátnymi orgánmi nemôže uplatňovať ústavnopolitická zodpovednosť.

15. S prihliadnutím na uvedené, v rámci nezávislosti zákonodarnej moci, by podriadenie jej činnosti pod preskúmanie súdnou mocou (popri ustálených mechanizmoch systému „checks and balances“) znamenalo ohrozenie suverénnej a nezávislej činnosti zákonodarcu pri tvorbe zákonov a výkone jej právomocí, medzi ktoré patrí aj kreovanie jej orgánov a komisií. Žalovaná v súvislosti s návrhom

žalobkyne na prijatie uznesenia súdu odkázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/203/2018, ktorým tento súd explicitne konštatoval: „Národná rada Slovenskej republiky nemôže byť zodpovedným subjektom za jej zákonodarnú právomoc, pričom Krajský súd v Bratislave tiež zdôraznil, že žiadnemu všeobecnému súdu napokon ani neprináleží zasahovať do autonómie parlamentu.“

16. Konajúcemu súdu žalovaná navrhla, aby žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol pre nevykonateľnosť žalobkyňou navrhovaného petitu uznesenia, a doplnila, že preukázala a riadne zdôvodnila nedôvodnosť a irelevantnosť podanej žaloby.

III.

Replika a duplika

17. V replike doručenej správneému súdu dňa 25.07.2022, žalobkyňa k pasívnej legitímácii žalovanej uviedla, že žaloba, resp. predmet tohto konania, sa netýka jej ústavodarnej alebo zákonodarnej činnosti, v tomto konaní nenamietala spôsob, a rovnako tak ani výsledok novelizácie zákona o ochrane pred odpočúvaním, schváleného v zákonodarnom procese. V žalobe namietala, že ak novelou zákona o ochrane pred odpočúvaním zákonodarca okrem iného zveril žalovanej aj kompetenciu vykonávať kontrolu používania informačno-technických prostriedkov prostredníctvom komisie na kontrolu používania informačno-technických prostriedkov, žalovaná túto zákonom zverenú kompetenciu vôbec nevykonáva, resp. do dnešného dňa (7 rokov od účinnosti novely zákona o ochrane pred odpočúvaním) samotnú komisiu ani len nezriadila. Podľa názoru žalobkyne, pokiaľ zákon zveruje priamo žalovanej určitú kompetenciu, má v rozsahu plnenia takej zákonnej kompetencie nepochybne postavenie orgánu verejnej správy. Žalovaná pri realizácii uvedenej právomoci nevystupuje ako zákonodarný orgán a nevykonáva túto svoju ústavnú kompetenciu.

18. Žalobkyňa namietala, že žalovanou citované uznesenia Okresného súdu Bratislava II (pozn.: na mysli mala zjavne uznesenia OS Bratislava I) sú staršími rozhodnutiami súdu nižšej inštancie, ktoré boli navyše vydané v civilných sporových konaniach a nie v rámci správneho súdnictva a boli vydané v sporoch s diametrálne odlišným predmetom konania. V citovaných sporoch bolo predmetom konania posúdenie priamych výsledkov zákonodarnej činnosti žalovanej.

19. Predmetom veci prejednávanej v rámci tohto konania však nie je posúdenie výsledkov zákonodarnej činnosti žalovanej (existencia jej zákonných povinností v zmysle § 8a zákona o ochrane pred odpočúvaním je nesporná), ale spôsob akým si plní (resp. neplní) zákonom uložené kompetencie, ktorých neplnenie rezultuje do porušenia práv žalobkyne. V žalovanej uvádzanom konaní, vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 12C/231/2010, bola žalovanou stranou Slovenská republika, ktorá nesporne sama osebe nemá pasívnu legitímáciu a musí byť v súdnom konaní zastúpená. V prípade, že súdy v dotknutom konaní dospeli k záveru, že zástupcom Slovenskej republiky môže byť práve žalovaná, javí sa ako objektívne neudržateľné, aby súčasne nedisponovala aj „priamou pasívnou legitímáciou“ na konanie o plnení/neplnení si takej kompetencie, ktorej plnenie zákon výslovne a priamo zveruje a ukladá výhradne žalovanej.

20. Žalobkyňa následne poukázala na rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/231/2010-132 zo dňa 16.05.2014, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že žalovanou citované uznesenie zo dňa 19.07.2011, bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/405/11-59 zo dňa 30.09.2011 zrušené. Na citované uznesenie preto nemožno s ohľadom na jeho zrušenie vôbec prihliadať. Z rozsudku zároveň vyplýva skutočnosť, že súd prvej inštancie so žalovanou ako so spôsobilou stranou sporu, resp. so spôsobilým zástupcom Slovenskej republiky napokon riadne konal. Závery rozsudku preto v skutočnosti úplne popierajú argumentáciu žalovanej o údajnom nedostatku jej pasívnej legitímácie a vyplýva z nich presný opak. Následne dňa 25.07.2022 žalobkyňa k vyjadreniu doplnila dôkaz - rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 12C/231/2010-132 zo dňa 16.05.2014.

21. K vykonateľnosti súdneho rozhodnutia v tomto konaní žalobkyňa uviedla, že žalovaná opätovne nerozlišuje situáciu, kedy by predmetom konania bolo priamo posudzovanie zákonodarnej, prípadne ústavodarnej činnosti (žalovaná by nemala postavenie orgánu verejnej správy) a situáciu, kedy je predmetom konania posúdenie plnenia zákonom už zverených úloh žalovanej. Žalobkyňa zastáva názor,

že žalovaná v tejto veci plní úlohu orgánu verejnej správy, pričom v takom prípade je nielen oprávnením, ale aj povinnosťou správneho súdnictva dohliadať na riadny výkon správno-právnych úloh a kompetencií zo strany orgánov verejnej správy, vrátane žalovanej. Zároveň jednou z primárnych úloh súdnej moci v právnom a demokratickom štáte je práve kontrola moci zákonodarnej a moci výkonnej.

22. Vo vyjadrení zo dňa 26.08.2022, správne mu súdu doručenom dňa 06.09.2022, žalovaná uviedla, že právnou argumentáciu obsiahnutú v rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/203/2018-547 zo dňa 24.09.2019 použila analogicky. Napriek tomu, že nejde o skutkovo zhodný prípad, vyslovené závery možno na posudzovanú vec jednoznačne aplikovať v kontexte s ďalšími jej vyslovenými závermi, uvedenými v pôvodnom vyjadrení k správnej žalobe alebo vo vyjadrení. Zdôraznila, že Národná rada Slovenskej republiky nemá vnútornú organizačnú štruktúru ako iné orgány verejnej správy (štátne orgány), ide o kolektívny orgán zložený zo 150 volených poslancov a všetky jej kompetencie sú zhmotnené cez konanie poslancov NR SR výkonom ich mandátu. Aj z tohto dôvodu žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe dávala do súvisu vzájomný vzťah Národnej rady Slovenskej republiky ako žalovanej a poslancov NR SR práve cez optiku zákazu imperatívneho mandátu a poukazovala na nemožnosť vykonateľnosti navrhovaného petitu žaloby. V ďalšom zopakovala svoju argumentáciu uvedenú v jej vyjadrení zo dňa 10.05.2022.

IV.

Právne posúdenie správneho súdu

23. Krajský súd v Bratislave ako vecne a miestne príslušný (§ 10 a § 13 ods. 2 SSP) preskúmal vec postupom podľa druhej hlavy štvrtej časti SSP a nakoľko nedošlo k naplneniu dispozície ani jedného z písmen podľa ods. 1 ust. § 107 SSP, postupom podľa ods. 2 tohto ustanovenia, vo veci ústne pojednávanie nenariadil. Po preskúmaní súdneho a administratívneho spisu, dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť (ust. § 261 SSP).

24. Podľa § 6 ods. 1 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“), správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi.

25. Podľa § 3 ods. 1 písm. e/ SSP, je iným zásahom orgánu verejnej správy faktický postup vykonaný pri plnení úloh v oblasti verejnej správy, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté; iným zásahom je aj postup orgánu verejnej správy pri výkone kontroly alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu, ak ním sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

26. Podľa § 6 ods. 2 písm. f/ správne súdy rozhodujú v konaniach o žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy.

27. Podľa § 252 ods. 1 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie.

28. Podľa § 252 ods. 2 SSP, žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1 a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.

29. Podľa § 255 ods. 1 SSP, žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu iný zásah vykonal.

30. Podľa § 257 písm. b/ SSP, v žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie žalovaného.

31. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len procesné podmienky).

32. Podľa § 261 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že žaloba nie je dôvodná, uznesením ju zamietne.

33. Predmetom prieskumu v tomto súdnom konaní je posúdenie, či opomenutím zákonnej povinnosti Národnej rady Slovenskej republiky zriadiť komisiu na kontrolu používania informačno-technických prostriedkov a zanedbaním povinnosti prešetriť podnet občana Slovenskej republiky, ak sa tento domnieva, že sa informačno-technické prostriedky používajú proti nemu, resp. v jeho neprospech, došlo k inému zásahu, spočívajúcemu v porušovaní práv, právom chránených záujmov alebo povinností žalobkyne.

34. Pod iným zásahom orgánu verejnej správy podľa ust. § 3 ods. 1 písm. e/ SSP, možno rozumieť faktický postup orgánu verejnej správy pri plnení úloh v oblasti verejnej správy. Na rozdiel od rozhodnutia alebo opatrenia má takýto zásah čisto faktickú povahu, teda neprebehlo pri ňom žiadne formalizované administratívne konanie a je výsledkom okamžitého (bezprostredného) uplatnenia oprávnenia orgánu verejnej správy voči fyzickej alebo právnickej osobe na mieste samom. Zákonodarcia schválne zvolil abstraktnejší spôsob vymedzenia definičných znakov iného zásahu v záujme postihnutia veľkého množstva faktických činností, ktoré zasahujú alebo môžu zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov fyzických či právnických osôb, avšak nemajú podobu individuálneho správneho aktu. Môže sa jednať aj o úkony všeobecné, neformálne, ktoré nemajú formu rozhodnutia, no napriek tomu sú voči osobám záväzné, pričom tieto sú následne povinné niečo konať, niečo strpieť alebo niečoho sa zdržať. Spoločným menovateľom je však ich nezákonnosť. V neposlednom rade zákon vyžaduje, aby sa tvrdený iný zásah navonok prejavil priamym dotykom na právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach konkrétnej osoby.

35. Spôsobilosť byť účastníkom konania, označovaná aj ako procesná subjektivita, je základnou podmienkou súdneho konania a spočíva v existencii spôsobilosti určitého subjektu mať procesné práva a povinnosti. Táto podmienka konania musí byť splnená tak na strane žalobcu ako i na strane žalovaného, a to v priebehu celého súdneho konania, preto ju súd skúma ex offa nielen po začatí konania, ale i potom. Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 35 SSP). Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že procesnou subjektivitou disponuje buď subjekt, ktorý má hmotnoprávnu subjektivitu, alebo subjekt, ktorému procesnú subjektivitu zákon vyslovene priznáva. Hmotnoprávnu subjektivitu treba skúmať z hľadiska hmotnoprávných predpisov. V prejednávanej veci je nesporné, že žalobkyňa sa môže domáhať uplatneného nároku len voči subjektu, ktorý je nositeľom právnej subjektivity.

36. Obligatórnou náležitosťou správnej žaloby je označenie žalovaného (§ 257 písm. b/ SSP). Podľa § 255 ods. 1 SSP je vo všeobecnosti žalovaným ten orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu iný zásah vykonal. Slovné spojenie „podľa žalobcu“ znamená, že žalobca svoju žalobu smeruje voči tomu, kto podľa jeho názoru voči nemu iný zásah uskutočňuje alebo uskutočnil. To však súčasne znamená, že na rozdiel napr. od všeobecnej správnej žaloby, žalovaný nie je určený priamo zákonom, ale je závislý od žalobného tvrdenia. Inak je to však pri žalovanom podľa ust. § 255 ods. 2 a 3 SSP, ktorý je určený priamo zákonom. Pasívna žalobná legitímácia však v prípade podľa ust. § 255 ods. 1 SSP (čiže aj v konkrétnej právnej veci) potom už nie je chápaná ako procesná podmienka konania v zmysle ust. § 97 SSP a zistenie skutočnosti, že žalovaný nevykonal iný zásah, má za následok zamietnutie žaloby v zmysle ust. § 261 SSP a nie zastavenie konania podľa ust. § 99 písm. b/ SSP (Baricová, J., Fečík, M., Števček M., Filová, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, 892s a 1235 s.).

37. Žalovaná vo vyjadrení k podanej žalobe konštatovala, že ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán v Slovenskej republike nemá hmotnoprávnu subjektivitu, t.j. nie je nositeľom práv a povinností podľa hmotného práva. Na základe uvedeného nemôže byť pre nedostatok jej pasívnej legitímácie spôsobilá byť účastníkom tohto súdneho konania, na podporu čoho poukázala na uznesenia Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12C/231/2010 zo dňa 19.07.2011 a sp. zn. 7C/50/2007 zo dňa 03.08.2010, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/203/2018 zo dňa 24.09.2017 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/205/2018 zo dňa 07.12.2021.

38. Žalobkyňa v podanej replike namietla odkaz žalovanej na uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12C/231/2010 zo dňa 19.07.2011, na ktoré podľa jej názoru nemožno v preskúmvanej veci prihliadať, nakoľko z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 12C/231/2010-132 zo dňa 16.05.2014 vyplýva, že predmetné uznesenie zo dňa 19.07.2011 bolo neskôr zrušené uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/405/11-59 zo dňa 30.09.2011. K tomuto tvrdeniu správny súd

uvádza, že je viazaný právnym názorom vyjadreným v rozhodovacej činnosti súdu vyššieho stupňa, ktorým je Najvyšší súd Slovenskej republiky, resp. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) v rozsudku sp. zn. 6Cdo/205/2018 zo dňa 07.12.2021, skonštatoval: „...Najvyšší súd sa aj v správnom konaní vedenom pod sp. zn. 7Sžo/6/2016, predmetom ktorého bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia - uznesenia výboru národnej rady, zaoberal právomocou súdu. V uznesení z 30. novembra 2016 vyslovil názor, že národnú radu ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán Slovenskej republiky nemožno považovať za orgán verejnej správy a súčasne v konečnom dôsledku aj za správny orgán, ktorého legálna definícia je obsiahnutá v § 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je správnym orgánom štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy, s tým záverom, že uznesenie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií nemožno považovať za rozhodnutie vydané v správnom konaní, podliehajúce prieskumnej právomoci správnych súdov podľa piatej časti O.s.p.“

40. V zmysle citovaného, žalovanú explicitne za orgán verejnej správy a súčasne v konečnom dôsledku aj za správny orgán nemožno považovať a potom námietky žalobkyne vo vzťahu k uzneseniu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12C/231/2010 zo dňa 19.07.2011, na ktoré sa vo svojej argumentácii odvolala žalovaná, súd považuje za irelevantné.

41. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5SžI/8/2013 zo dňa 30.05.2013: „Hoci § 250 ods. 4 OSP kogentne definuje žalovaného v konaní o žalobe podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ako správny orgán, ktorý rozhodol v poslednom stupni, nie je povinnosťou súdu zisťovať namiesto žalobcu, ktorý správny orgán má byť žalovaný. Platí to pre prípady, kedy žalobca označí ako žalovaného správny orgán, ktorý sa žiadnym spôsobom nezúčastnil na konaní, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané.“

42. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

43. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

44. Podľa ods. 1 zák.č. 71/1967 Zb., tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

45. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, správnym orgánom je štátny orgán, orgán územnej samosprávy, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy.

46. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, ako aj judikatúru NS SR, správny súd uzavrel, že žalovaná, ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán Slovenskej republiky, nie je orgánom verejnej správy, a teda ani správnym orgánom v zmysle definície zakotvenej v ust. 1 Správneho poriadku. Nakoľko nedostatok pasívnej legitímácie je neodstrániteľnou podmienkou konania, bolo potrebné žalobu zamietnuť.

47. Z toho dôvodu súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

48. O trovách konania vo vzťahu k žalobkyni správny súd rozhodol podľa ust. § 167 ods. 1 SSP a contrario tak, že žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní úspešná nebola. Rovnako

súd nepriznal náhradu trov konania ani žalovanej (§ 168 SSP a contrario), pretože neboli splnené podmienky na jej aplikáciu.

Poučenie:

Doručené uznesenie je právoplatné (§ 151 ods. 2 SSP).

Kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu. (§ 438 ods. 1 SSP)

Prípadná kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia uznesenia a podáva sa na Krajskom súde v Bratislave v počte vyhotovení, zodpovedajúcom počtu účastníkov konania. (§ 443 SSP)

Kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak. Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440, ak sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol, ak smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu. (§439 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).